

BTK
AKADEMİ

Web Servislerine

Giriş

Zafer CÖMERT

Bölüm 7

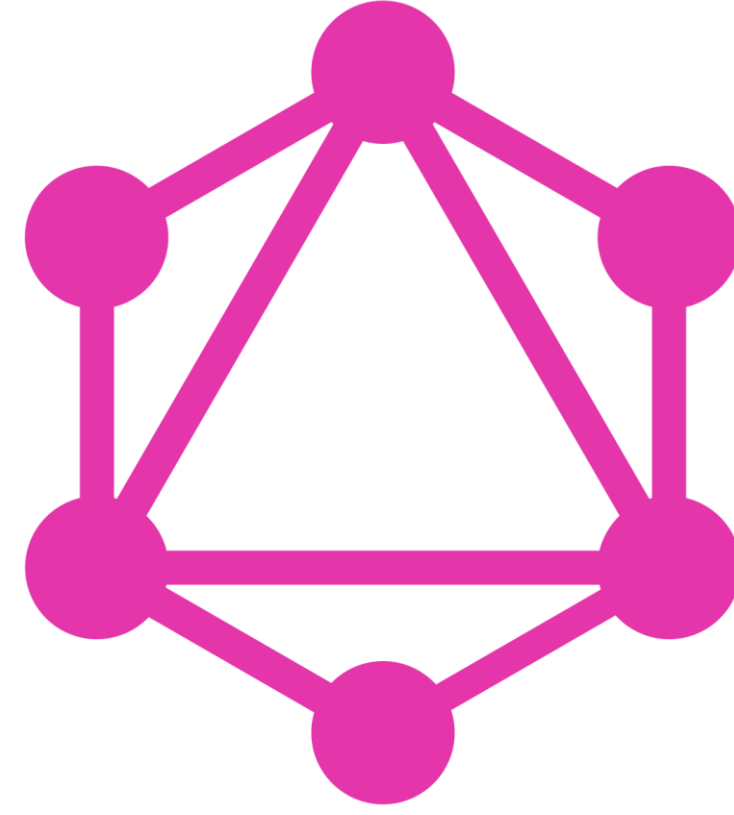
GraphQL

Web Servislerine Giriş

GraphQL

1. Temeller
2. Kökeni
3. Kullanım Örnekleri
4. Spesifikasyon
5. GraphQL İletişimi
6. Şemalar
7. Sorgular
8. GraphQL Çözdüğü Sorunlar
9. GraphQL vs REST API
10. Uygulama Örneği

GraphQL

GraphQL, açık kaynaklı bir veri sorgulama ve manipülasyon dilidir.

GraphQL

- GraphQL, açık kaynaklı bir veri sorgulama ve manipülasyon dilidir ve uygulama API'ler için kullanılır.
- API'ler, iki uygulamanın belirli bir kurallar setini takip ederek istekler ve yanıtlar biçiminde bilgi değiş tokuş etmelerine izin verir.
- GraphQL, bir API tüketicisinin gereksiz bilgi almaksızın bir uygulama sunucusundan belirli verileri istemesine izin verir.

GraphQL

- Geleneksel **REST API** mimarilerinde sabit bir veri yapısı sağlanır.
- İstemcilerin ihtiyaç duymadıkları gereksiz bilgileri filtrelerler.
- Güvenlik açısından, **GraphQL**'in tasarımı bir avantaj sağlar. Çünkü **GraphQL**, istemcinin açıkça istemediği verileri döndürmez, bu da bilgi sızıntısı sorunları için riskleri azaltır.

BTK
AKADEMİ

GraphQL, bir iletişim örüntüsüdür.

GraphQL'in Kökeni

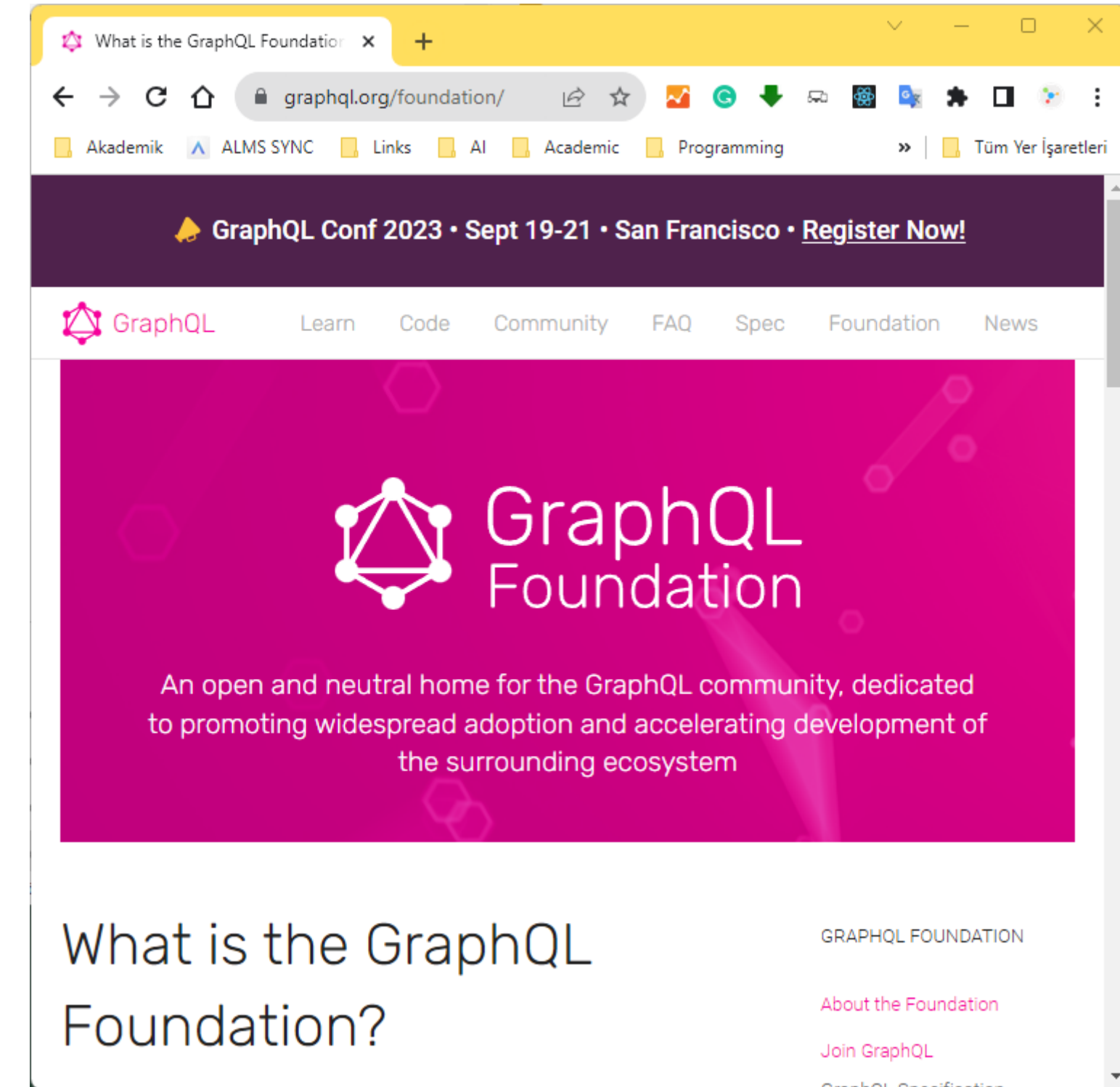
Facebook tarafından geliştirilmiştir.

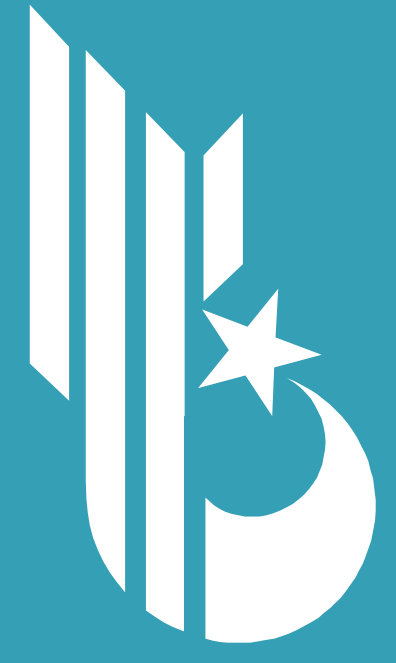
GraphQL'in Kökeni

- GraphQL, Facebook tarafından 2012 yılında geliştirilmeye başlandı ve birkaç yıl boyunca kendi üretim ortamlarında kullanıldıktan sonra 2015 yılında açık kaynak yazılım olarak yayımlanmadan önce içeride geliştirilen bir teknolojiydi.
- Aynı yıl içerisinde, Facebook GraphQL spesifikasyonunu ve JavaScript kullanılarak geliştirilmiş bir referans uygulama olan GraphQL.js'i geliştirip yayınladı.

GraphQL'in Kökeni

- Günümüzde GraphQL, küresel teknoloji şirketleri tarafından kurulan **GraphQL Foundation** tarafından sürdürülmektedir.
- Bu kuruluş, **GraphQL**'i sürdürmek için mentorluk ve proje hibeleri sağlar, **GraphQL** ticari markası politikalarını yönetir, projeler için hukuki destek sunar ve toplulukla ilgili altyapıyı destekler.

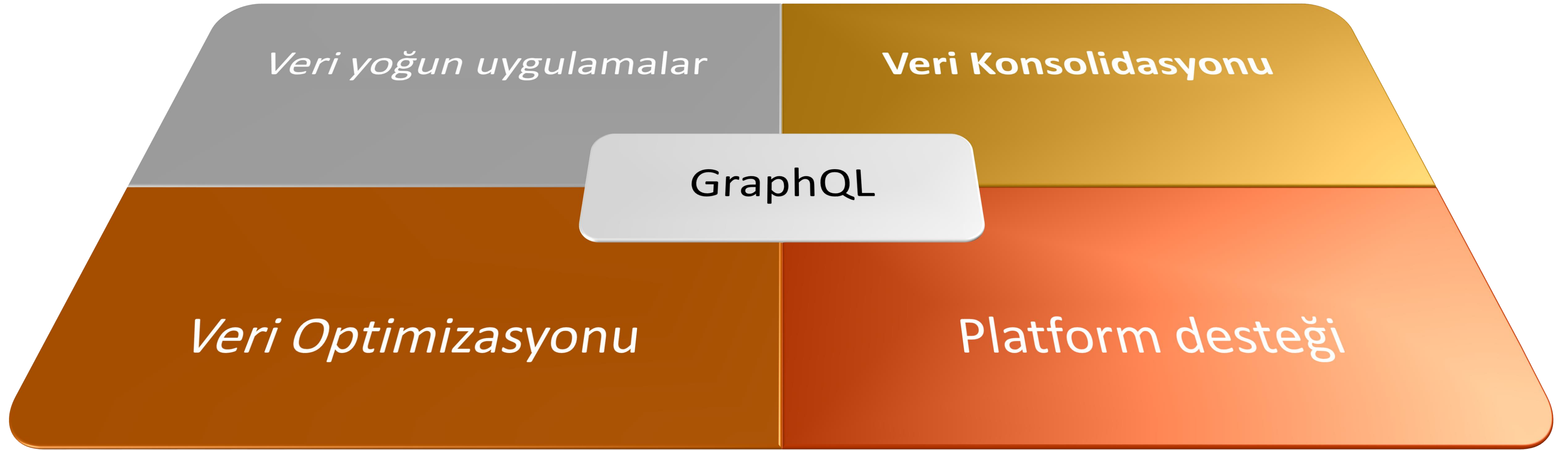
BTK AKADEMİ

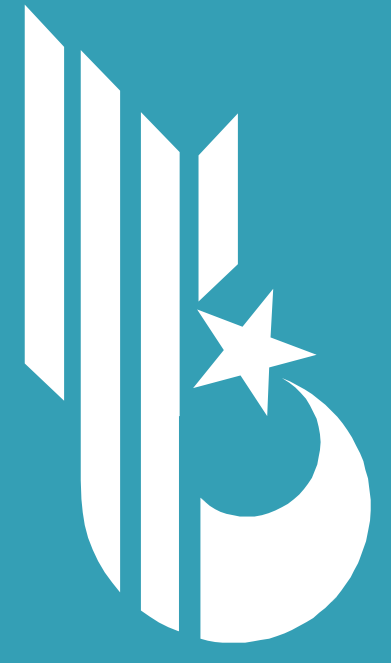
GraphQL, Facebook'un kendi ihtiyaçları için geliştirdiği bir teknolojiden, açık kaynak bir standart haline gelmiş ve küresel bir topluluk tarafından desteklenen bir veri sorgulama ve manipülasyon dili haline gelmiştir.

GraphQL Kullanım Örnekleri

GraphQL bir iletişim modeli olduğundan, çalışmaya başlamanıza yardımcı olacak ve her türlü dilde GraphQL'i destekleyen birçok araç vardır.

GraphQL Kullanım Örnekleri

BTK AKADEMİ

GraphQL, farklı uygulama senaryolarında ve platformlarda veri sorgulama ve iletişim ihtiyaçlarını karşılamak için kullanılabilir ve özellikle yoğun veri içeren, veri konsolidasyonu gerektiren ve bant genişliği veya performans optimizasyonu önemli olan uygulamalarda tercih edilmektedir.

GraphQL Spesifikasyonu

GraphQL spesifikasyonu, 2015 yılında Facebook tarafından kamuya açık olarak yayınlanmış bir belgedir.

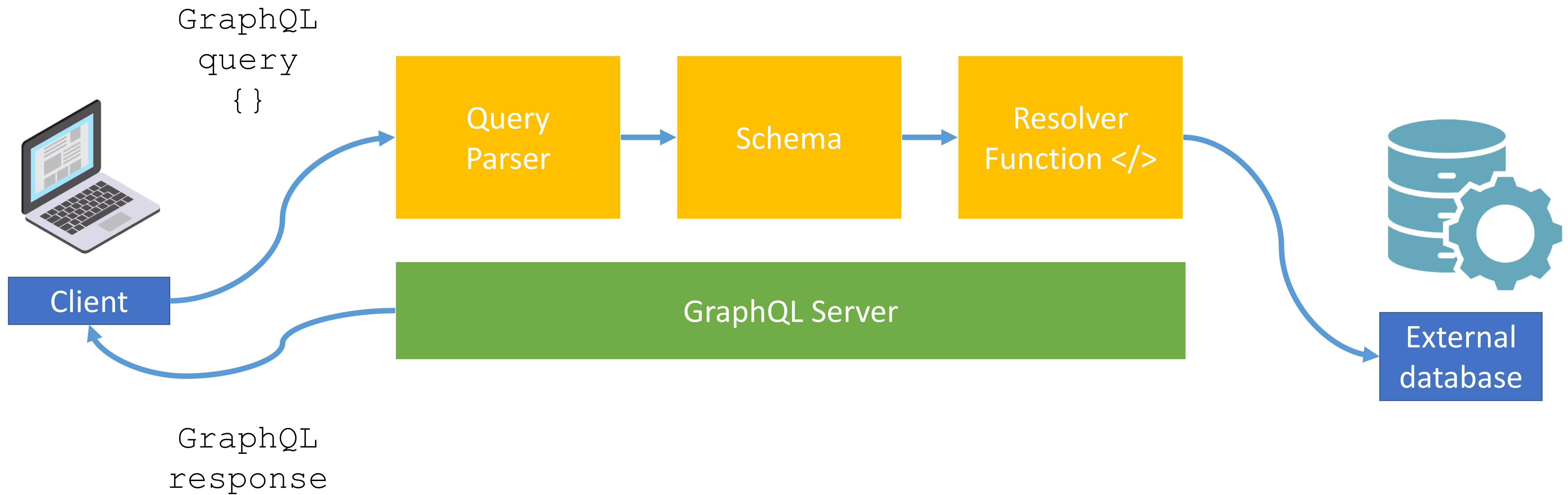
GraphQL Spesifikasyonu

- GraphQL spesifikasyonu, 2015 yılında Facebook tarafından kamuya açık olarak yayınlanmış bir belgedir.
- Bu belge, GraphQL'in tüm uygulamalarının uyması gereken kuralları, tasarım prensiplerini ve standart uygulamaları tanımlar.
- GraphQL'in farklı programlama dilleri için uygulanmasına rehberlik eder.

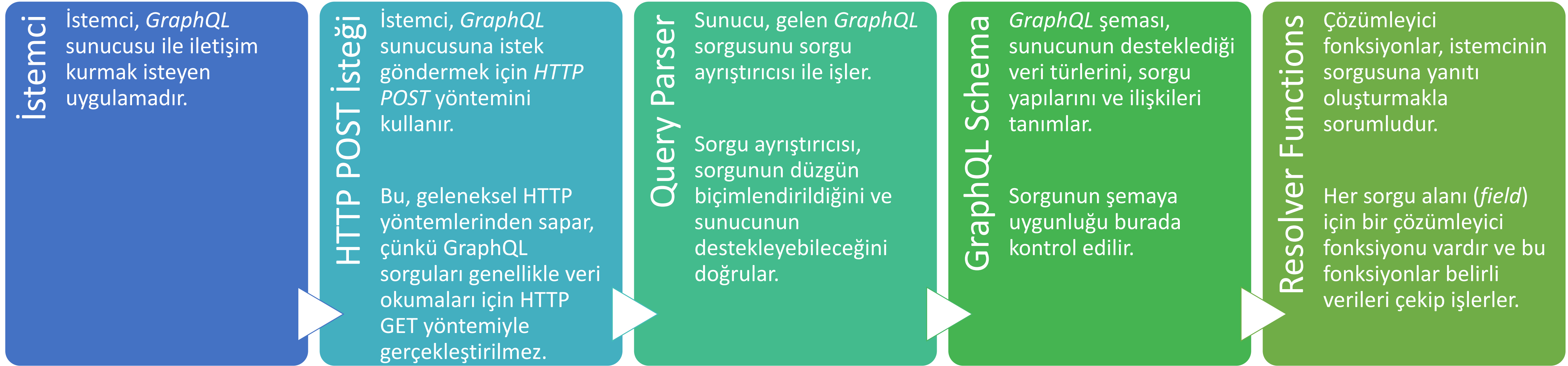
GraphQL İletişimi

GraphQL bir iletişim deseniştir.

GraphQL İletişimi

GraphQL İletişimi

GraphQL Şema

GraphQL Schema

GraphQL Şema

- GraphQL şemaları, istemcinin sorgulayabileceği veri türlerini ve bu verilerin nasıl ilişkilendirileceğini tanımlar.
- Şemalar, Schema Definition Language (SDL) adı verilen bir dille tanımlanır ve temel olarak iki tür veri yapısını içerir.

Object types

Scalar types

GraphQL Şema


```
1  const UserType = new GraphQLObjectType({  
2    name: 'User',  
3    fields: () => ({  
4      id: { type: GraphQLID },  
5      firstname: { type: GraphQLString },  
6      lastname: { type: GraphQLString },  
7      salary: { type: GraphQLInt }  
8    })  
9  });
```

GraphQL Şema

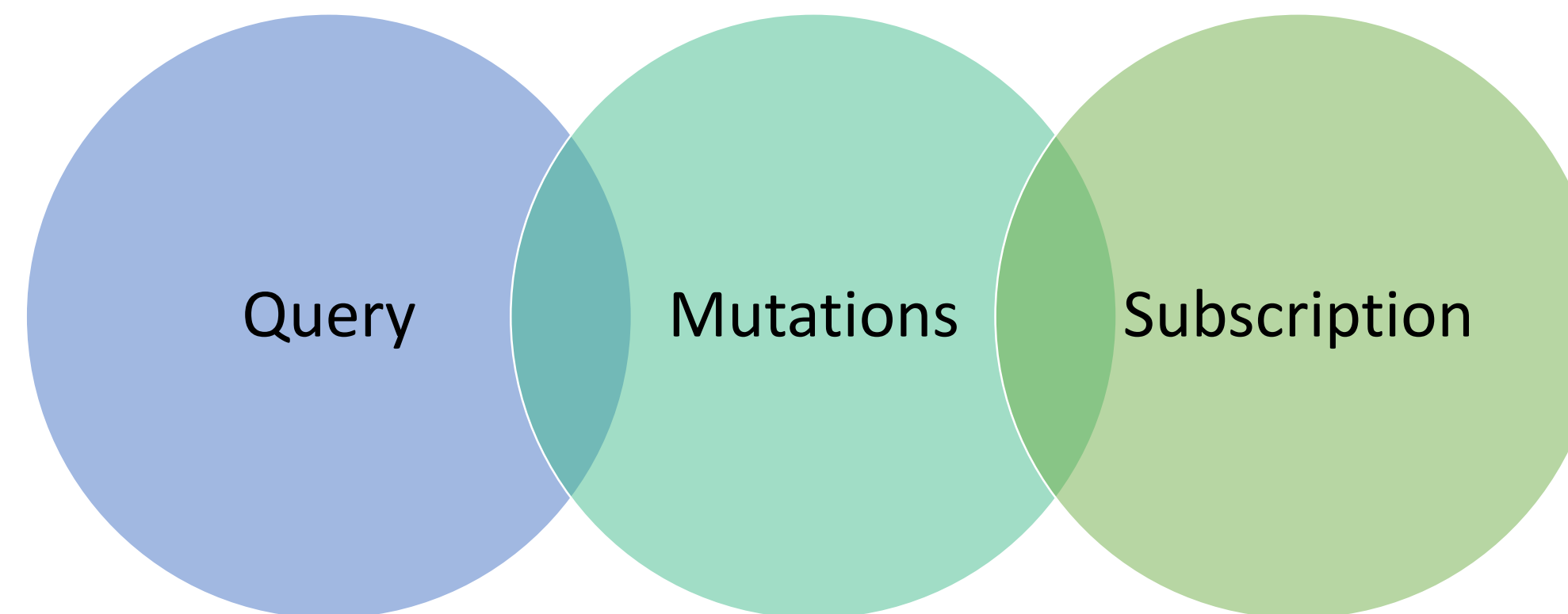
```
1  const RootQuery = new GraphQLObjectType({
2    name: 'RootQueryType',
3    fields: {
4      user: {
5        type: UserType,
6        args: { id: { type: GraphQLID } },
7        resolve(parent, args) {
8          // code to get data from db / other source
9          console.log("user id", args.id)
10         return users.find(u => u.id === args.id)
11       }
12     },
13     users: {
14       type: GraphQLList(UserType),
15       resolve(parent, args) {
16         return users;
17       }
18     },
19   },
20 })
21 })
```


GraphQL Sorgular

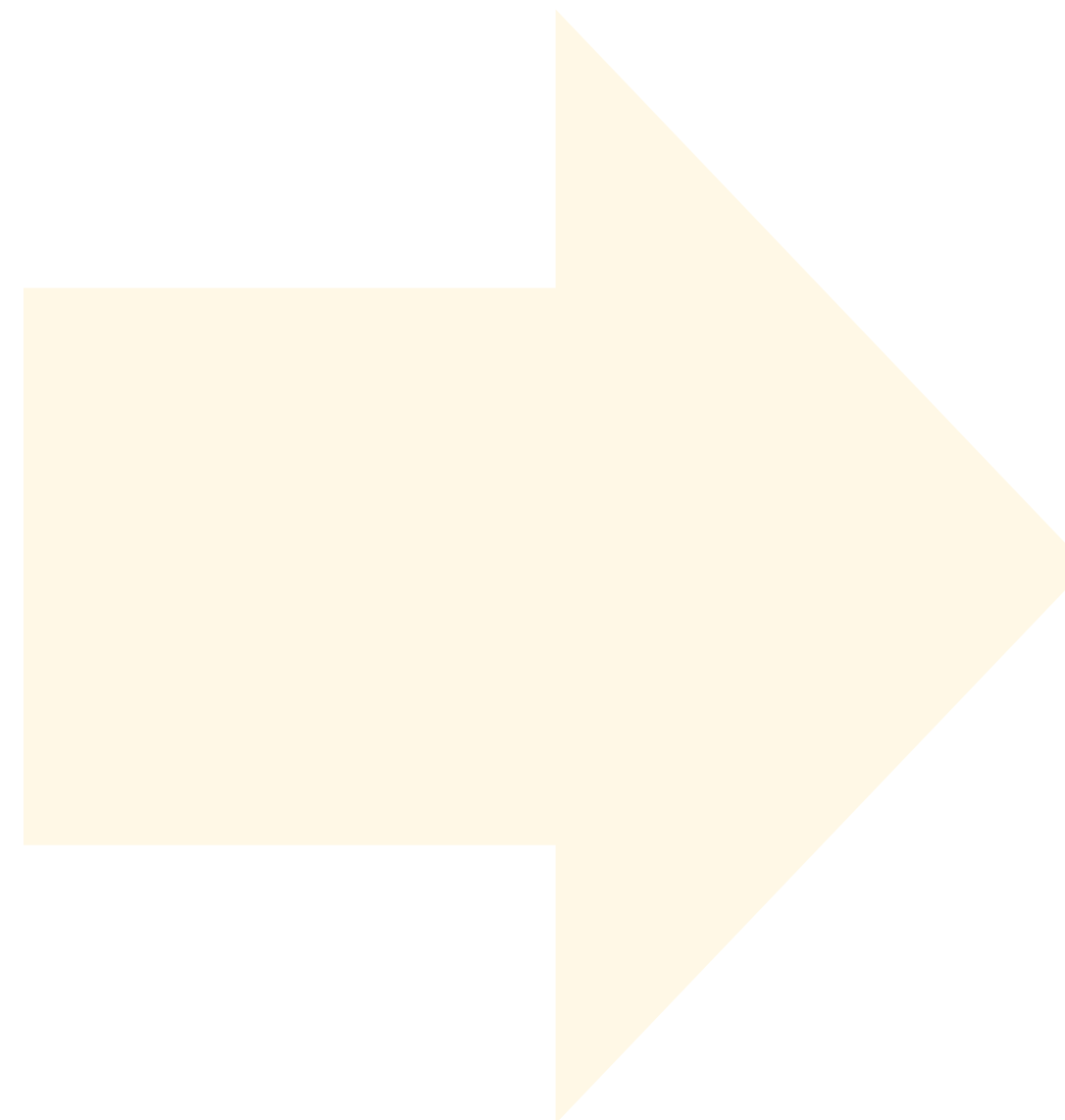
GraphQL Query

GraphQL Sorgular

- **GraphQL** sorguları, istemcilerin belirli verileri sorgulamak için kullanabileceği deklaratif bir **GraphQL** sorgu dilinde yazılmış özel sorguları içerir.
- **GraphQL**'de tüm sorgular, operasyonun kök türünün tanımıyla başlar.

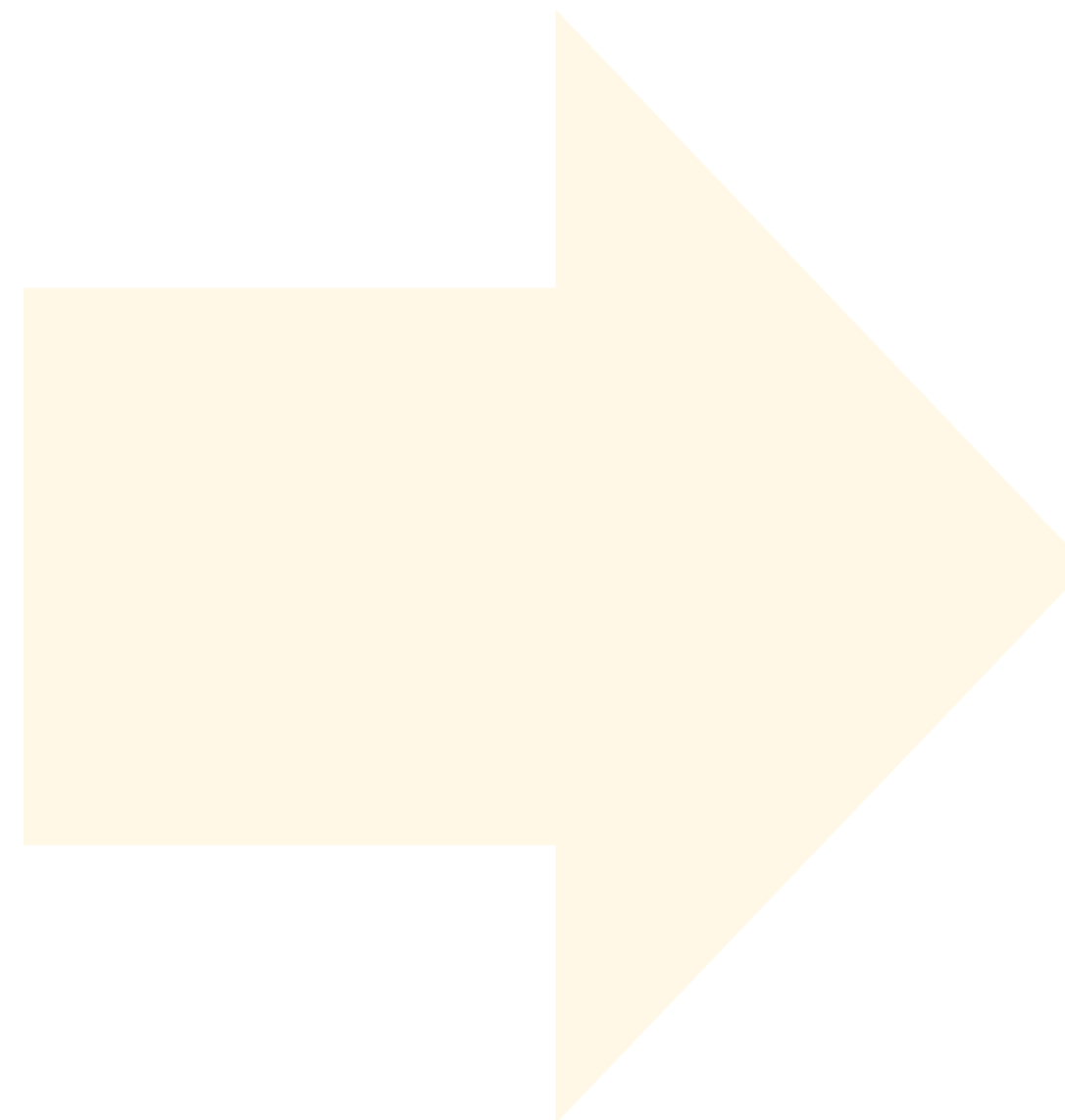


```
{  
  users {  
    id  
    firstname  
    lastname  
  }  
}
```



```
{  
  "data": {  
    "users": [  
      {  
        "id": "1",  
        "firstname": "Zafer",  
        "lastname": "Cömert"  
      },  
      {  
        "id": "2",  
        "firstname": "Can",  
        "lastname": "Umut"  
      },  
      {  
        "id": "3",  
        "firstname": "Yücel",  
        "lastname": "Ufuk"  
      },  
      {  
        "id": "4",  
        "firstname": "Filiz",  
        "lastname": "Derya"  
      }  
    ]  
  }  
}
```

```
{  
  users {  
    id  
    firstname  
    lastname  
    salary  
  }  
}
```



```
{  
  "data": {  
    "users": [  
      {  
        "id": "1",  
        "firstname": "Zafer",  
        "lastname": "Cömert",  
        "salary": 35  
      },  
      {  
        "id": "2",  
        "firstname": "Can",  
        "lastname": "Umut",  
        "salary": 40  
      },  
      {  
        "id": "3",  
        "firstname": "Yücel",  
        "lastname": "Ufuk",  
        "salary": 45  
      },  
      {  
        "id": "4",  
        "firstname": "Filiz",  
        "lastname": "Derya",  
        "salary": 15  
      }  
    ]  
  }  
}
```

Sorgu Ayırıştırıcı ve Çözümleyici İşlevleri

GraphQL Query Parser and Resolver Operations

Sorgu Ayırıştırıcı ve Çözümleyici İşlevleri

- GraphQL sunucusu, bir sorgu aldığı anda bu sorguyu işlemek için bir sorgu ayırıştırıcı (**query parser**) kullanır.
- Sorgu ayırıştırıcısı, gelen sorgu dizesini soyut sözdizimi ağacına (**abstract syntax tree** - **AST**) dönüştürmek ve şemaya karşı doğrulamakla sorumludur.
- **AST**, sorguyu temsil eden hiyerarşik bir nesnedir. Bu nesne, alanlar, argümanlar ve diğer bilgileri içerir ve farklı dil çözümleyicileri tarafından kolayca gezilebilir.

Sorgu Ayırıştırıcı ve Çözümleyici İşlevleri

- **GraphQL** güçlü bir şekilde tiplendirilmiştir, yani istemciler yanlış veri türlerini kullandığında sunucu bir hata döner.
- Örneğin, bazı verilerin **Int** olarak tanımlandığı bir yerde **String** kullanmak hatalara yol açar.
- Bu, geliştirme ekiplerinin **API**'nin tür doğrulamasını yapmasına olanak tanır.

Sorgu Ayırıştırıcı ve Çözümleyici İşlevleri

- İstemcinin isteğindeki verileri içeren yanıtı oluşturmak için sunucu, çözümleyici işlevlerini kullanır.
- Çözümleyici işlevleri, istemcinin sorgusundaki her alan için yanıtı doldurma sorumluluğundadır.
- Bu yapmak için çözümleyiciler, ilişkisel veritabanlarına sorgu yapmak, önbellek veri tabanlarından veri okumak veya ağdaki diğer sunuculara **HTTP** istekleri yapmak gibi görevleri gerçekleştirebilirler.

BTK AKADEMİ

*Her alanın yanıtını döndürmekten sorumlu bir çözümleyici
(**resolve**) işlevi vardır.*

Sorgu Ayrıştırıcı ve Çözümleyici İşlevleri

- Çözümleyici işlevleri sadece veri tabanından okuma ile sınırlı değildir.
- Onlar yerel dosya sisteminden veri okuyabilir veya **REST API**'ler üzerinden ek sistemlere **HTTP** istekleri yapabilirler.
- Aslında, **GraphQL API**'leri genellikle özellikle şirketler **REST**'ten **GraphQL**'e geçiş yaparken, arka planda **REST** çağrılarını yaparlar.

GraphQL Hangi Sorunları Çözer?

What Problems Does GraphQL Solve?

GraphQL Hangi Sorunları Çözer?

Aşırı veri
çekimini
(**over-
fetching**)
engeller

Yetersiz veri
çekimini
(**under-
fetching**)
engeller

Şema
birleştirme

Şema
federasyonu

Sorgu Ayırıştırıcı ve Çözümleyici İşlevleri

- Bazı durumlarda **GraphQL**, istemciler için görünmez olan çok sayıda arka uç **REST** hizmetini birleştirici **API** katmanı olarak kullanılır.
- **GraphQL API** ile etkileşimde bulunmak isteyen istemciler, **Apollo Client** gibi mevcut açık kaynak **GraphQL** istemci kütüphanelerini veya **cURL** gibi komut satırı **HTTP** istemcilerini kullanabilirler.

GraphQL vs REST API

<http://lab.blackhatgraphql.com/start>

Uygulamalar

- Sunucu Kurulumu
- GraphQL Kütüphanelerinin Yüklenmesi
- GraphQL Şema Tanımı
- GraphQL
- Sorgu Örnekleri

Neler Öğrendik?

1. Temeller
2. Kökeni
3. Kullanım Örnekleri
4. Spesifikasyon
5. GraphQL İletişimi
6. Şemalar
7. Sorgular
8. GraphQL Çözdüğü Sorunlar
9. GraphQL vs REST API
10. Uygulama Örneği